

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Bevegsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“
Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chioreana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economul“,
„Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănițerul“, „Hașegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Lucea-
fêrul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Năăălăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“,
„Poporul“, „Racoțana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“,
„Victoria“, „Vlădeasa“ și „Zlăgnea“.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul V.

Sibiu, 11 Aprilie 1903.

Nr. 15.

Controlul permanent la insti- tutele de bani.

Dl Kormos Alfred, redactorul revistei economice-financiare „Magyar Pénzügy“ din Budapesta, a anunțat în numărul 13 din 26 Martie a. c. al revistei sale, că lucră, împreună cu mai mulți bărbați de specialitate, la un op literar, în care se va tracta asupra problemei: *controlul permanent la institutele de bani*. Promițând că, nu peste mult timp, va și publica această lucrare, arată totodată atât ideile principale, în înțelesul cărora va fi tratat acest obiect însemnat și de o *incontestabilă actualitate*, cât și sistemul în care va fi turnată cartea sa.

Ținând cont de multele și instructivele experiențe, cari s'au făcut pe acest teren în anii din urmă, precum și de multele produse literare publicate referitor la acest obiect, dl Kormos A. va arăta în cartea sa, că controlul trebuie să fie deoparte *permanent și continuu*, iar de altă parte *uniform* pentru toate institutele de bani din patrie.

Sistemul în care va fi turnată cartea, este următorul:

În *partea primă* arată — din noțiunea controlului — necesitatea inevitabilă de a institui un despărțământ (la institutele mai mici un funcționar) de control și specifică agendele acestora.

În *partea a doua* expune amănunțit toate modalitățile unui continuu control în singuraticele ramuri contemplate în regulamentele de operațiune ale institutelor de bani. Adecă stabilește o *procedură de control*.

Partea a treia tractează despre efectuarea așa-numitelor: *revisiuni neașteptate*. Aici se stabilește o procedură nu numai pe sama despărțământului de control, ci și pe sama *comitetului de supraveghiere*.

În fine *partea a patra* cuprinde controlul, care este de a se exercia la institutele mai mici și la însoțiri.

În urma celebrelor defraudățiuni comise la „Leipziger Bank“, la „Länderbank“ din Viena, la banca din Șopron și la alte institute mai mici, s'au scris, mai ales în limba germană, atâtea cărți și atâtea studii

despre acest obiect, încât omul, și numai în măsură normală ocupat, nu are timp nici să le citească pe toate. Câte-va din ele am cetit și eu. N'am aflat însă nicăiri obiectul atât de practic întocmit și atât de potrivit pentru referințele reale ale institutelor de bani din patrie, precum îl aflu în programul deja publicat al cărții dlui K. A. Este și natural acest lucru. Pentru-că dl K. A. este unul dintre cei mai temeinici cunoscători atât al legilor patriei noastre, relative la institutele de bani, cât și a referințelor acestor institute, între cari și a celor române. Aceasta este o împrejurare de mare însemnătate, pentru-că despre institutele de bani altfel dispun legile din Austria și altfel cele din Ungaria. Legile din Ungaria garantează o frumoasă *autonomie* pentru institutele de bani și *exchid ingerința* guvernului, pe când în Austria nu este autonomie, și ingerința guvernului este permanentă. Dl K. A. tractează controlul permanent din punct de vedere al legilor din patrie. Prin urmare pe *basă autonomă*.

Aceasta o sciam și o sciu din numeroasele tratate de specialitate publicate în revista dlui K. A. și mai ales din două cărți ale sale: „*Felügyelő bizottsági tagok jogai, köteleessége és felelőssége*“, tipărită în 1897 și „*Igazgatószági tagok jogai, köteleessége és felelőssége*“ tipărită în a. 1898. Cea din urmă s'a tradus la 1899 și în limba română de dl Constantin Popp, funcționar al institutului „Albina“. Toate acestea sunt de o valoare recunoscută și mult apreciată de factorii competenți. Caracteristica lor însă este o *incontestabilă utilitate practică*.

Mai am cunoștință și de aceea, că dl K. A. a observat și observă o *atitudine obiectivă* totdeauna de câte-ori institutele noastre de bani, în prima linie „Albina“, au fost pe nedrept și în mod condamnabil atacate de unele organe șoviniste ale presei maghiare cotidiene sub pretextul unor fapte și tendențe neadeverate. O *eclatantă dovadă* și aceasta, că dl K. A. cunoaște bine și referințele adevărate ale institutelor noastre.

Din toate acestea motive m'am aflat și mă aflu indemnat ca, după-ce va fi apărut, să traduc cartea

dlui K. A. și în limba română. Dânsul și-a dat cu multă prevenire învoirea la acest lucru, cerându-mi totodată și părerea mea față de obiectul tractat în carte. Mai mult. În numărul 14 a. c. al revistei sale mi-a publicat epistola în care m'am pronunțat, deocamdată pe cale privată, asupra valorii cărții sale.

Având în vedere onorifica invitație țin să fac deocamdată următoarele reflexiuni la obiectul, pe care îl tractează cartea dlui K. A.

Sunt de convingerea, că controlul permanent ca atare există și se exerciază deodată cu înființarea fie-cărui institut de bani.

El se încredințează totdeauna acelor funcționari superiori dela institut, cărora, fie sub numele de director executiv, fie sub numele de contabil sau cassar etc. li se încredințează peste tot întreaga conducere executivă a institutului. Există deci; dar este permanent numai într'atâta, întru cât sunt stabili și permanenți respectivii funcționari. Altfel nici nu se poate. Desvoltarea și perfecționarea rațională a lui se face după trebuință și după putință, totdeauna însă în conformitate cu principiile despre *divisiunea rațională a muncii* și despre *separarea practică a agendelor de manipulațiune de agendele de control*. Divisiunea muncii și separarea agendelor din punct de vedere al controlului sunt numai nise stadii de dezvoltare și perfecționare, întocmai ca funcționarul respective despărțământul de control permanent contemplat de dl K. A. în programul cărții sale. Exerciarea, dezvoltarea și perfecționarea acestui control au să depindă totdeauna dela întregul organism, dela capitalul social și dela ramurile de operațiune etc., și trebuie să rămână totdeauna în raportul convenit cu acelea.

Din acestea considerațiuni, cred eu, că la institutele mai mici nu este deocamdată nici o lipsă de a se institui funcționari speciali, plane despărțăminte speciale, pentru control. Și sub institutele mai mici înțeleg, cu excepțiunea celor din Budapesta, pe toate institutele de bani din Ungaria. În special și pe cele românesci. Nu este de lipsă, pentru-că aceste organe există deja în persoanele funcționarilor dela conducerea executivă, în special în persoanele directorilor executivi. O parte însemnată din agendele directorilor executivi sunt tocmai *agendele de control permanent*.

Introducerea controlului permanent și uniform, cuprins și precizat în regulile sistematice, după-cum se contemplează în cartea dlui K. A., este posibilă și fără sistemizarea unor nouă organe de control. Regulele și procedurile relative la acest control le pot aplica actualii directori executivi cu mai mult succes decât nise funcționari, eventual fără destulă praxă. În chipul acesta se economisează considerabilele spese împreunate cu nouăle sistemisări și institui. O împrejurare aceasta, care este de însemnătate decisivă pentru multe institute de bani.

Să se încredințeze deci și pentru viitor *agendele de control intern și permanent tot directorilor executivi*, dar aceștia să le exercieze după *regule uniforme*. Di-

rectorul executiv este atât după lege și statute, cât și după usul format în spiritul legii, primul și cel mai de însemnătate organ executiv, regulatorul tuturor afacerilor institutului. Se înțelege dela sine, că are și trebuie să aibă și o responsabilitate mare. Se scie, că de regulă, precum este directorul așa este și institutul condus de el. Intre astfel de împrejurări nu este și nu ar fi lucru ușor stabilirea unui raport favorabil pentru conservarea, consolidarea și prosperarea institutului între directorul executiv și între noul organ de control. Resultă din firea lucrului, că acest din urmă trebuie să aibă o independență oare-care, dar *coordonat* cu directorul executiv totuși nu ar pute fi.

Nu consimt deci cu partea primă a cărții dlui K. A. În special, pentru institutele noastre de bani nu aflu deocamdată nici necesară, dar nici consultă introducerea noului organ de control permanent.

Constat însă și accentuez deosebita însemnătate a celorlalte trei părți ale cărții, pentru-că aici vor fi *adunate și grupate în ordine sistematică toate regulele și inviațiunile relative la fința și exerciarea controlului intern*. Ele vor forma o prețioasă colecțiune asupra acestei chestiuni.

Necesitatea de a dezvolta și perfecționa controlul intern este notorică. „Revista Economică“ a constatat și accentuat foarte des nu numai necesitatea ei și imperativa actualitate a acesteia. Eu m'am convins din intuițiune proprie despre neajunsurile, cari le intimpinăm în această privință. Am și dat expresiune acestei convingeri în coloanele „R. E.“ din 1901. Interesându-mă neîntrerupt de această chestiune, nu numai din punctul de vedere cum s'a tractat ea în diferite produse literare, ci și din punctul de vedere cum se poate aplica în praxă, am convingerea, că ceea-ce oferă dl K. A. în cartea sa, nu există încă în nici o limbă atât ca *chestie de actualitate cât și ca întocmire arangiată special pentru institutele de bani din Ungaria*.

Din acestea considerațiuni cred că fac un lucru bun și folositor pentru institutele noastre de bani dacă traduc această carte și în limba română.

Dr. Nicolau Vecerdea.

Asociațiunea regnicolară a institutelor de bani.

Comitetul executiv însărcinat în conferința dela 8 Martie a. c. cu lucrarea proiectului de statute pentru proiectata Asociațiune regnicolară a institutelor de bani din țeară și-a ținut prima ședință la 28 Martie a. c. Au participat în total 45 membri; cei-ce nu erau de față și-au scusat absența.

Proiectul de statut, elaborat și distribuit între membrii comitetului executiv, conține în liniamente generale următoarele dispozițiuni mai însemnate:

Scopul asociațiunii este *a)* a reprezenta și promova interesele comune ale băncilor; *b)* a stărui ca în toate chestiunile de importanță mai mare institutele de bani din provincie să procedeze uniform; *c)* a dezvolta și perfecționa instituțiunea caselor de păstrare; *d)* a efectui

revisiuni prin experți și e) a pertracta toate afacerile privitoare la funcționarii de bancă.

Memburu ordinar al Asociațiunii poate fi: fie-care institut de bani din Ungaria; membrii extraordinari pot fi: corporațiunile morale, însoțirile economice, reuniunile și particulari.

Intrarea în Asociațiune se face pe baza unei declarațiuni în scris. Eșirea trebuie anunțată cu 3 luni înainte. Taxa de membru se va plăti la 1 Aprilie a fie-cărui an și se va calcula în proporțiune cu capitalul propriu și depozitele arătate conform ultimului bilanț. În anul prim se va plăti de fie-care K 100,000 avere proprie și depozite câte o coroană; taxa minimală este de K 10 — și cea maximală K 200.—. Organele Asociațiunii sunt: adunarea generală, comitetul și direcțiunea.

Adunarea generală decide toate afacerile, cari nu s'au încredințat comitetului ori direcțiunii. În special are să ia spre scire raportul comitetului despre activitatea Asociațiunii; să aproabe socotelile anului expirat și să statorească budgetul anului proxim; să aleagă comitetul și patru controlori.

Comitetul se alege pe 3 ani și și alege din sinul său un president, un vicepresident, un cassar și un notar, cari împreună formează direcțiunea Asociațiunii.

Comitetul conduce afacerile Asociațiunii, execută decisiunile adunării generale și reprezintă Asociațiunea în afară.

Direcțiunea este organul executiv al comitetului.

Decisiunile luate de comitetul executiv diferă în multe privințe esențial de cele cuprinse în elaboratul distribuit.

Prima întrebare a fost dacă membri ordinari pot fi și institutele de bani din capitală ori numai cele din provincie? După mai multe discuțiuni s'a hotărât ca pentru a da organizațiunii un caracter regnicolar, membru ordinar să poată fi toate institutele de bani din țară, deci și cele din B.-Pesta. Iar titlul asociațiunii s'a statorit cum urmează: „A magyar-országú pénzintézetek országos köteléke“ (Asociațiunea regnicolară a institutelor de bani din Ungaria“).

Cu privire la scopul și mijloacele Asociațiunii s'au exprimat din mai multe părți dorința, ca la compunerea statutelor să se țină cont în prima linie de trebuințele și interesele institutelor de bani din provincie, alții iarăși au pretins ca să se aibă în vedere dezvoltarea creditului în general și inaugurarea unei acțiuni de ajutorare în cas de crasă. Decisiune formală în privința aceasta nu s'a luat, ci s'a hotărât ca subcomitetul însărcinat cu compunerea statutelor să țină cont de dorințele exprimate în conferință.

Chestiunea taxelor de membru încă a provocat o discuțiune vie. Unii au fost de principiul: *drepturi egale și datorințe egale*, adică au pretins ca fie-care institut să plătească o taxă anuală egală; alții au pretins ca taxa să fie în proporțiune cu capitalul social și depozitele. Alții iarăși au voit să împartă institutele de bani în diferite categorii.

În fine s'a hotărât, ca statutele să nu fixeze suma taxei anuale, ci să se autorizeze adunarea generală, a fixa an de an taxele în proporțiune cu budgetul aprobat.

În fine s'a ales o comisiune de 26 membri pentru compunerea proiectului de statut, care va fi a se expedia la timpul seu, cel puțin cu 14 zile înainte de ședința comitetului executiv, tuturor membrilor acestui comitet, eventual tuturor institutelor de bani, ca direcțiunile acestora încă să se poată pronunța asupra lor.

Conversiunea Rentei comune de stat.

Ministrul austriac de finanțe a emis cu data 25 Martie 1903 publicațiunea referitoare la replătirea și stampilarea obligațiunilor de rentă comună, din care extragem părțile mai esențiale în cele următoare:

La 27 Februarie a. c. a expirat termenul pentru înștiințarea spre rescumpărare cu numărul a categoriilor de obligațiuni cuprinse în publicațiunea din 18 Februarie a. c. Toate obligațiunile înștiințate până la acest termen, trebuie prezentate spre plată la 1 Maiu 1903, pentru că dela acel termen înceată interesele lor. Dela 1 Maiu 1903 începând obligațiunile denunțate se rescumpără cu valoarea lor nominală întreagă pe baza următorului calcul:

a) Obligațiunile Rentei de hârtie cu cupoane Mai—Novembre se plătesc cu K 200.— de fie-care 100 fl. nominal, iar cuponul per 1 Maiu c se detașează și se plătește separat;

b) Obligațiunile Rentei de argint cu cupoane Ianuarie—Iulie se plătesc cu valoarea nominală plus 4-2 procente interese din 1 Ianuarie până în 1 Maiu, adică fie-care 100 fl. nominal cu K 202-80;

c) Obligațiunea Rentei de hârtie cu cupoane Februarie—August se rescumpără cu valoarea nominală plus 4-2% interese din 1 Februarie până în 1 Maiu, adică 100 fl. nominal cu K 202-10.

Obligațiunile trebuie prezentate pentru încasare la oficiul unde s'a făcut denunțarea lor și adică obligațiunile la portor împreună cu cupoanele per 1 Iulie, 1 August sau 1 Novembre 1903 și cele următoare precum și cu taloanele lor, la din contră valoarea cupoanelor, ce ar lipsi, se subtrage din suma de plată.

Pentru încasarea obligațiunilor la nume, respective vinculate, trebuie implinite condițiunile indicate în publicațiunea din 18 Februarie a. c.

Obligațiunile din categoriile denunțate, neînștiințate până la termenul de 27 Februarie 1903 se consideră de convertite. Spre a face evidentă această conversiune pe titli, proprietarii obligațiunilor la portor sau la nume sunt provocați a prezenta obligațiunile la portor împreună cu coalele de cupoane pentru stampilare în obligațiuni de coroane cu 4-—% interese, libere de contribuțiune, în raportul de 100 fl. v. a. = 200 K cu o specificare în 2 exemplare la o cassă de stat ces. reg. competentă sau la un oficiu din țară sau străinătate autorizat la aceasta de către ministerul de finanțe.

Oficiul de stampilare are să controleze datele din consignațiune cu obligațiunile, apoi să le stampileze. Clausula de stampilare pentru obligațiuni are următorul text: „Convertită în sensul legii din 16 Februarie 1903, foaia de legi a țerii Nr. 37, într-o obligațiune de stat în valută de coroane cu 4 procente anual, libere de contribuțiune, de aceeași valoare nominală în valuta de coroane, în raport de 100 fl. v. a. = 200 K“, data Viena 25 Martie 1903 și firmarea. Această stampilie se impregnează pe pagina primă a obligațiunii (mantalei) în culoare roșie. Asemenea se stampilează fie-care cupon și talon cruciș peste mijloc: „Transformat în 4 procente în coroane, scutit de contribuțiune“.

Stampilarea se face gratuit la toate oficiile designate de minister până la 15 Iulie 1903, după acest termen numai la Cassa centrală din Viena și la anumite casse provinciale.

Circulațiunea notelor de stat și a bancnotelor în v. a.

Terminul ultim pentru circulațiunea și schimbarea notelor de stat și de bancă în v. a. este următorul:

La *cassierile statului* edarea și schimbarea notelor de stat à fl. 5— și fl. 50— v. a. a încetat cu 1 Septembrie 1901. In circulațiunea privată obligamentul de a primi aceste note de stat ca mijloc de plată a încetat cu 28 Februarie 1903. *Cassierile și oficiile statului însă sunt obligate a primi notele à fl. 5 și fl. 50 ca mijloc de plată până la 31 August 1903. Banca Austro-Ungară este obligată a schimba notele acestea fără nici o detragere, atât la filialele, cât și la centralele sale, dela 1 Septembrie 1903 până la 31 August 1907.*

Bancnotele à fl. 10— v. a. se răscumpără la centralele Băncii Austro-Ungare până la 31 August 1903; la filiale obligamentul acesta o încetat cu 28 Februarie 1903; Dela 31 August a. c. până la 31 August 1909 Banca Austro-Ungară răscumpără bancnotele à fl. 10— v. a. numai pe lângă o petițiune netimbrată, înaintată prin ori-care filială a sa.

Bancnotele à fl. 100— v. a. se răscumpără la centralele Băncii Austro-Ungare până la 31 Octobrie 1904, la filiale până la 30 Aprile 1904 și pe lângă o petițiune netimbrată până la 31 Octobrie 1910.

Bancnotele à fl. 1000— le răscumpără centralele Băncii Austro-Ungare până la 31 Decembre 1904, filialele până la 10 Iunie 1904 și pe lângă petițiune netimbrată până la 31 Decembre 1910.

La *cassierile statului bancnotele* se primesc ca mijloc de plată încă trei luni peste termenele fixate, va să dică se primesc: bancnotele à fl. 10— v. a. până la 30 Novembre 1903; bancnotele à fl. 100— v. a. până la 31 Ianuarie 1905 și bancnotele à fl. 1000— v. a. până la 31 Martie 1905.

♂

Agricultura Ungariei în a. 1902.

Datele publicate de oficiul central de statistică arată un pas însemnat înainte pe terenul culturai animalelor domestice. In toate comitatele țării se țin expoziții pentru încurajarea culturai vitelor. De altă parte în economiile statului se cresc reproducători corespunzători în toate privințele. Acești reproducători se vind indeosebi comunelor în scopul nobilitării rasei vitelor. Agricultorii mari și mici din unele regiuni ale țării au început și ei în anii din urmă a ameliora cu sistem rasi vitelor. Ca rezultat pozitiv se remarcă înmulțirea *Însoțirilor de lăptărit și pentru prepararea untului.*

In anul trecut toți ramii de cultură a animalelor au adus în general un bun venit. Vitele cornute, porcii, oile și galițele au fost foarte căutate și bine plătite.

Animalele de prăsilă distribuite de stat în ultimii trei ani presentă următorul tablou:

	tauri	vieri	berbeci	galițe
În 1900	2886	1554	160	4783
„ 1901	3428	1497	118	7666
„ 1902	4165	1749	216	8031

Numărul taurilor de rase străine, care a fost distribuit, este mai mare decât al celor de rasă indigenă. Așa s. e. numai tauri roșii au fost distribuiți 1698, iar de rasi indigenă 1178. Peste tot în orașe și în

comunele din apropierea orașelor, apoi unde s'au înființat însoțiri de lăptărit și în regiunile muntoase rasi roșie, ca mai bună de lapte, se sporesce vedând cu ochii. In multe din aceste comune aproape numai vitele de jug mai sunt din rasi indigenă.

Valoarea animalelor de prăsilă distribuite în 1902 se ridică la suma de K 1.904,512 din cari K 335,336 au fost acordate ca rabat în favorul comunelor, iar restul trebuie achitat de comunele cari au cumpărat animalele de prăsilă.

Cultura cailor este un ram al agriculturai ungare, care a atras atențiunea străinătății. In 1900 și 1901 s'au exportat 54,759 respective 45,978 exemplare, pe când în anii precedenți s'au exportat 32,000 până la 39,000 exemplare. In regiunile, unde se înmulțesc însoțirile de lăptărit, oamenii pun pond tot mai puțin pe cultura cailor.

Asupra situațiunii culturai generale a cailor în 1902 presentăm următoarele date: In 972 stațiuni de armăsari ale statului au fost 3292 armăsari (în 1901 erau 3072 iar în 1900 numai 3023). Numărul tuturor armăsarilor aparținători statului a fost de 3407 exemplare, iar armăsarii comunelor și privaților se ridică la numărul de 2290 exemplare. Iepele mănzite de armăsarii statului în 1902 se ridică la numărul de 122,069. Din stațiunile statului s'au distribuit comunelor, parte gratuit, parte cu prețuri moderate, 112 armăsari. La Bâbolna s'au adus 4 armăsari și 9 iepede de Arabia. Dela privați s'au cumpărat pentru stațiunile statului 277 armăsari tineri; ceea-ce e dovadă, că cultura rațională a cailor este îmbrăcișată cu pricepere și de privați.

Pe terenul *chestiei veterinare* statul a făcut în ultimii ani jertfe însemnate, așa că epidemiile cele mai periculoase pentru cai aproape nici nu s'au ivit în anii trecuți.

Veterinari municipali au fost înainte de statificarea serviciului veterinar 326; de present sunt: 495. In grigea unui veterinar se vin 10,000 până la 30,000 animale. Cu toate aceste în anul trecut boala de gură și de unghii a grasat aproape pretutindenea. In diua ultimă a anului trecut această boală mai grasi în 313 comune; iar ciuma porcilor în 403 comune.

Pentru respândirea cunoscințelor de specialitate agricole se lucrează: în academia agricolă din Magyar-Óvár, în academia veterinară din Budapesta, în cele 4 școale medii agricole, în 22 școale de agricultură, în 23 preparandii și seminare preoțesci, prin învățători ambulanti, prin școalele agricole de iarnă, prin cursurile pentru industria agricolă, și prin excursiunile de studii. La cele 2 academii (agricolă și veterinară) și la cele 4 institute medii agricole au obținut diplome în anul trecut 211 ascultători.

S.

JURISDICȚIUNE.

Terminul de anunț al funcționarilor privați. Terminul de anunț pentru funcționarii privați, însărcinați cu agende mai importante, este un an.

Directorul de cancelarie al unei case pentru ajutorarea bolnavilor din B.-Pesta fiind dimis din serviciu a înacționat cassa, în urma căreia aceasta a fost judecată din partea tribunalului reg. a plăti celui dimis salarul pe un an în sumă de K 1800— sub cuvânt că, conform praxei noastre judecătorești, terminul de anunț al funcționarilor privați, însărcinați cu agende mai importante și angajați cu salare mai mari, este un an.

Tabla reg. a modificat sentința forului prim, fiind-că, conform §. 92 al art. de lege XVII din 1884, respectivului îi competea numai un termen de anunț de 3 luni.

Curia reg. din contra a adoptat sub Nr. 6498/902, punctul de vedere al instanței prime.

*

Indicarea naționalității în firma însoțirilor. Tabla reg. din Segedin a adus nu de mult, sub Nr. 2811/902 o decizie interesantă; anume a respins cererea pentru înregistrarea firmei înaintată din partea unei însoțiri, cu îndrumarea, ca o nouă adunare generală să modifice firma însoțirii, eliminând din ea cuvântul „sârbească”, pentru-că în sensul §. 223 al legii com. însoțiri se pot înființa numai spre scopuri economice și în privința aceasta cuvântul „sârbească” ar pute produce confesiuni și nu este în consonanță nici cu spiritul legii comerciale.

*

Cambiile directorului executiv. Directorul executiv al unei societăți pe acțiuni, autorizat a semna singur firma, a umplut o cambie despre o sumă mai însemnată și cambia aceasta a acceptat-o în numele societății, punând sub cuvântul „acceptat” stampila societății și semnătura sa usitată. Mai târziu, după eșirea sa din serviciul întreprinderii, fostul director a transmis această cambie acceptată de societate, asupra sa însuși și pe baza ei a înacționat societatea. Curia reg. însă a respins pira, enunțând prin decis. sa Nr. 1013/902, că directorul autorizat la semnarea firmei poate folosi acest drept al său numai în interesul firmei, pe care o reprezintă și numai față de a treia persoană, cari stau în afară de societate, dar nu este îndreptățit a folosi dreptul său de firmare contra societății obligându-o pe aceasta prin cambii față de persoana sa proprie.

*
○

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 9 Martie 1903.

Cu ultimo expirat etalonul s'a redus aproape pretutindenea în piața internațională de bani; oferta a fost moderată și cererea neînsemnată. Atât în Londra, cât și în New-York rescumpărările de cupoane a adus în piață însemnate sume, ba în Londra se consideră deja ca sigur, că Banca Angliei își va reduce etalonul, lucru la care aceasta nu se decide așa de ușor. De altă parte se arată unele simptome, din cari se poate deduce că punctul de gravitate se va schimba, resp. că cereri mari de bani se vor face la Berlin, căci în timpul din urmă s'a deșteptat în Germania iarăși spiritul de întreprindere, mai cu seamă pe teren industrial, și noile creațiuni deja reclamă însemnate sume. Schimbarea situațiunii în Berlin se înțelege își va avea efectul și asupra situațiunii pieței interne de bani.

În piața internă de bani este puțină mișcare; material de cambii puțin, ceea-ce a avut de consecvență o mică reducere a etalonului. Cambii vieneze de prima bonitate s'au scontat dela 2 $\frac{3}{4}$ %, cambii de ale morilor dela 3 $\frac{3}{8}$ % și cambii de portofoliu dela 3 $\frac{3}{4}$ % în sus.

AGRICULTURĂ.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Din raportul ministerului de agricultură dela 30 Martie a. c. scoatem următoarele date asupra situațiunii agricole:

În luna Martie s'a pornit o schimbare favorabilă a timpului, încetând gerurile de noaptea și înlocuite fiind cu timp neobicinuit de dulce. Ploile dela finea luni au fost o adevărată binecuvântare pentru semănăturile de toamnă, cari în multe locuri începuseră a se ofili. Totuși oamenii se plâng asupra secetei, cu deosebire în regiunile din dreapta Dunării și între Dunăre și Tisa. De câteva zile semănăturile au început se reculege, cu toate, că aerul s'a recit din nou și parțial a obvenit brumă și îngheț. — *Semănăturile de toamnă* se dezvoltă în general mai bine, în urma timpului călduros și a răvenirii pământului. Semănăturile timpurii sunt, ca de obicei, mai puternice decât cele târzii; o parte a semănăturilor de toamnă nu se poate numi favorabilă, de oare-ce unele din ele sunt perite și pătate. Se observă și urmele gerului, chiar și la grâu, dar în deosebi la secară. Semănăturile de toamnă, cari au iernat rău, au fost arate, mai ales în dreapta și stânga Dunării, în măsură mai mică și în alte regiuni ale țării. E probabil că dacă în timp apropiat va urma o ploaie generală și timp dulce peste întreaga țeară, semănăturile se vor ameliora în mod simțitor. — *Semănăturile de rapiță* au suferit în multe locuri de ger și secetă; cele-ce au invins asprimea ernei se desvoltă multămitor. *Spicoasele de primăvară* s'au semănat, cu excepțiunea celor din locurile muntoase, unde semănatul se face acum. — Pe Alföld se face acum semănatul *napilor de zahar*, s'au plantat *cartofi* și chiar și *cucuruz* timpuriu.

Plantele de nutreț au răsărit bine, asemenea și *legumile timpurii*. — *Livedile și pășunile* au început a înverzi și în multe locuri vitele au fost scoase la pășune, ca în felul acesta oamenii să se ajute în lipsa de nutreț pentru animale. În multe regiuni ale țării oamenii se plâng de lipsă de nutreț. În *vii* lucrările sunt deja în curgere; vița descoperită a suferit în multe locuri de ger. În *viile acoperite* și bine îngrijite pagubele sunt neînsemnate și prospectele sunt favorabile. *Pomi* promit recoltă bună, arătându-se multe flori, însă bruma și înghețul din 3 și 4 Aprilie au cauzat în multe locuri pagube foarte simțite.

COMUNICAȚIUNE.

Nou tarif postal pentru România. La 1 Aprilie a. c. au intrat în vigoare pentru comunicațiunea postală cu România următoarele dispozițiuni: 1. pentru fiecare *scrisoare* expedită în România și viceversa, se va plăti pe viitor, de fie-care 15 grame 25 fil. resp. 25 bani. Dispozițiunile speciale, referitoare la comunicațiunea limitrofă cu România, se scot din vigoare. 2. Asignațiuni postale se pot trimite în România de aci înainte, până la suma de K 1000.—. Deocamdată însă se pot face asigurațiuni de bani, cari trec peste K 500.—, numai la: Băcău, Bărlad, Botoșani, Brăila, București, Buzău, Constanța, Craiova, Dorohoi, Focșani, Galați, Giurgiu, Iași, Ploiești, Tulcea și Turnu-Severin. 3. Valoarea se poate declara la toate expedițiunile postale. 4. La scrisori de valoare este a se plăti de fiecare 25 grame 25 fil. resp. 25 bani. Scrisorile de valoare, intru cât au formă de epistole, pot conține sume ne-

limitate de bani de metal (bine pachetați). Ca pachete trebuie provădute cu scrisoare de expediție (Frachtbrief). 5. În pachetele postale se pot pune și scrisori pentru adresat. 6. Pachetele postale până la 5 Kgr. trebuie francate la predare. La pachete peste 5 Kgr. taxa postală se poate incasa dela adresat. Scrisorile ori pachetele cu recepere (Nachnahme, Utánvét) trebuie francate totdeauna la predare. Francarea numai până la graniță nu este admisă. Dispozițiunile acestea sunt valabile și pentru comunicațiunea cu stațiunile postale austro-ungare din Turcia când expediția se face preste România.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Bocșana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în *Bocșa-m.*, și a ținut adunarea generală la 1 Martie 1903 st. n. sub presiul dlui *Maxim Popoviciu*, director executiv fiind notar dl *Simeon Jivotnoviciu*, contabil, iar verificători ai procesului verbal dnii *George Brebenar* și *Iosif Jurca*. Au participat 37 acționari, reprezentând 154 acțiuni cu 94 voturi.

Profitul net de K 11.193·90 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 6000—. Fondului de rezervă K 2975·70. Scopuri filantropice-culturale resp. Fond pentru binefaceri K 152·19. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 435·06. Tantieme funcționarilor K 158·20. Fondului disponibil pentru event. perderi K 1472·75.

Impărțirea sumei destinate spre scopuri filantropice-culturale s'a lăsat la dispoziția direcțiunii.

Dividenda fixată cu 6% = K 6— de cupon se plătește cu începere dela 1 Martie 1903 n. În direcțiune s'a ales în locul membrului repășit *Svetozar Staits*, dl *Alexa Balatescu*, iar în comitetul de supraveghiere: în locul dlui *Trifon T. Baletiu* s'a ales dl *Stefan Rusu* comerciant.

„*Bistrițiana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în *Bistrița*. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 5 Martie 1903 sub presiul dlui *Dr. Alexandru Popă*, fiind notar dl *George Curtean*, iar verificători ai procesului verbal dnii *Dr. George Lînu*, *Alexandru Frank* și *Dr. Leon Scridon*. Prezenți au fost 16 acționari, reprezentând 178 acțiuni cu 158 voturi.

Impărțirea profitului net s'a făcut cum urmează: Dividendă și supradividendă K 8000—. Fondului special de rezervă K 4000—. Scopuri filantropice-culturale K 1200. Remun. econom. K 60. Fond. de pens. K 3057·38. Pentru întregirea salariilor funcționarilor, urcate ulterior în anul acesta în proporție cu timpul de serviciu deja expirat cu K 2200—.

Suma destinată spre scopuri filantropice culturale s'a distribuit astfel: Fondului pentru scopuri filantropice K 600—. La dispoziția directorului executiv K 100—. Mesei studenților universitari din Cluj ca sumă ce e a se vota din an în an fără obligo permanent K 200—. Lui *Someșan Mihăilă* stud. în Năsăud K 50—. Bisericei gr. cat. din *Lechința* K 10—. Reuniunii meseriașilor din *Bistrița* K 10—. Dlui *Ciril Negruț*, catechet K 100—. Bisericei gr. cat. din *Petris* K 10—. Bisericei gr. cat. din *Feleacul-săsesc* K 10—. Lui *Vasile Mălinas*, Figa K 20—. Fondului școlariilor sermani dela școala fond. Monor K 20—. Bisericei gr. cat. din *Herina* K 10—. Reuniunii pompierilor din *Bistrița* K 40—. Lui *Victor Hossu jurist* din *Bistrița* K 20—.

Dividenda s'a fixat cu 10% = K 20— de cupon și se plătește imediat după adunarea generală. În direc-

țiune s'a reales dl *Dr. Alexandru Popă*, iar în comitetul de supraveghiere dnii *Iosif Lissai*, *Pamfilu Grapini* și *Dănilă Pop jun.*

„*Corvineana*“ institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în *Hunedoara* și-a ținut adunarea generală la 1 Martie n. 1903 sub presiul dlui *August A. Nicovară*, fiind notar acționarul *Nicolau Macrea*, iar verificători ai procesului verbal dnii *Stefan Schramml* și *Erdős József*. Prezenți au fost 54 acționari, reprezentând 614 acțiuni cu 614 voturi.

Profitul net al anului 1902 s'a distribuit cum urmează: Dividendă și supradividendă K 7000—. Fondului de rezervă K 3625·21. Scopuri filantropice culturale K 670·30. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 3320—. Tantiemă funcționarilor K 1340·61. Onorare K 250—. Fondului de garanție K 700—.

Impărțirea sumei destinate spre scopuri filantropice-culturale s'a hotărît astfel: Suma anticipată în decursul anului 1902 K 190—. Mesei stud. univ. din Cluj K 20—. Mesei studenților din *Brașov* K 20—. Bisericei gr. or. din *Ghelari* K 20—. Bisericei gr. or. din *Sta-Mărie* K 20—. Bisericei gr. or. *Runc* K 13·45. Bisericei gr. or. din *Batiz* K 20—. Bisericei gr. or. din *Săncrai* K 20—. Bisericei gr. or. din *Năd. sup.* K 20—. Bisericei gr. or. din *Năd. inf.* K 20—. Școalei civile private *Egri Ferencz*, *Huedin* K 40—. Reuniunii femeilor gr. or., *Hunedoara*, K 66·85. Bisericei și școalei gr. or., *Hunedoara*, K 200—.

Dividenda s'a fixat cu 10% = K 10 de cupon și se plătește îndată după adunarea generală. În direcțiune s'au ales acționarii: *George Popoviciu* preot în *Nădăstia sup.* și *Simeon Chirca* propr. în *Hunedoara*, iar în comitetul de supraveghiere dnii: *Otto Popovits*, *Eduard Toth*, *Buda Béla* și *Ioan Tath*.

„*Crișana*“ societate de economii și credit în *Brad*. În ultima sa adunare generală institutul acesta a hotărît a se distribui profitul net de K 16,653·58 cum urmează:

Dividendă și supradividendă K 5592—. Fondului de rezervă K 2319·98. Scopuri filantropice-culturale K 2596·90. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 2302·30. La dispoziția directorului societății K 100—. Sa transpus în contul profitului pe 1903 K 1000—. Fondul special de rezervă K 2742·40.

Suma de K 2596·90 destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Pentru fondul gimnasial din *Brad* K 1500—. Bisericei gr. or. din *Brad* K 300—. Fondului protopresbiteral gr. or. al *Zarand*. K 400—. Catedrala din *Sibiu* K 100—. Mesei studenților dela gimnasiul din *Brad* K 100—. Mesei studenților academici din *Cluj* K 100—. Mesei studenților dela gimnasiul din *Brașov* K 20—. Mesei studenților dela gimnasiul din *Blaj* K 20—. Bisericei gr. or. din *Ormindea* K 20—. Elevului *Brutus Păcurar* în solv. didactului în *Brașov* K 26·90. Insoțirei medicilor din patrie K 10—.

Dividenda s'a fixat cu 12% și se plătește îndată după adunarea generală. În direcțiune s'au ales: Președ: dl *Vasile Damian*, Vicepreșed dl *Petru Rimbaș*, membrii dnii: *Dr. Pavel Oprîșa*, *George Părău*, *Vasile Boneu*, *Nicolae Obădău*, *George Imperat*, *Aron Feier*, *Dionisiu Sida*, *Ioan Roman*, *Ioan Câmpean*, *Nicolae Bedea* și *Alexandru Drăia*, iar în comitetul de supraveghiere dnii *Petru Gligor*, *Ioan Germân* și *Ioan Perian*.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 8 Aprilie 1903.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 h
5	Renta unit. Bancnote, Mai, Nov., 16% dare	100-90	100-85
5	" " arg. Ian., Iulie, 16% "	100-90	100-85
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% "	136—	188—
5	" " " 1860 à fl. 500— " 20% "	155-10	156—
5	" " " 1860 à fl. 100— " 20% "	185-50	187—
—	" " " 1864 à fl. 100— " 20% "	252—	252—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	122—	122—
—	" " Cor.	101-35	101-50
3 1/2	" " de invest.	94-25	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur. scut. de dare	121-85	121-95
4	" " Cor.	99-65	—
4 1/2	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur, " " "	—	—
4 1/2	" " " " 1889, arg. " " "	—	—
4 1/2	" " " " 1876, aur.	—	—
—	" " " " ungar. cu premii à 100 fl.	203—	204—
4	" " " " p. regul. Tisei sc. de dare	159—	160—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav.	102-75	102-40
3	Impr. p. regul. Porții de fier	89-65	90—
4	Oblig. rurale croato-slavone	100-25	100-50
4	" " ungar.	100-30	100-50
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	108-50	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	99-65	99-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	105-75	—
2	" " sârbesci à 100 fr.	91-25	—
—	Oblig. " cu premii a C. fer. ture. à 400 fr.	117—	—
—	Impr. bulgar 1889	108—	108—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	100-50	—
3	" " " " cu premii, 1880	275—	—
4	Banca austro-ungară	102-30	102-30
4	" " " "	—	102-30
4 1/2	Banca com. ung. Pesta	101-15	101—
4 1/2	Obl. com. ung., Pesta, amort.	108-80	109—
4	" " " " 50 1/2 ani	101-10	101—
4	" " " " Casei de păstr., cap., Pesta	98-85	99-50
4	Inst. de credit fonciar ungar	100-40	100-60
3 1/2	" " " "	100-10	100-40
4 1/2	Banca ipotecară ungară	101-15	101-75
4	" " " "	101-20	102—
4	" " " " cu premii	261—	—
40%	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	—	—
5	Albina, Sibiu	—	102—
4 1/2	Casa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102-50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	102-25
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	20-10	21-50
	Credit, à fl. 100—	438—	440—
	Clary, à fl. 40— v. c.	180—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c.	—	—
	Buda, à fl. 40—	185—	189—
	Pálffy, à fl. 40—	180—	183—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	56—	57—
	" " ungară, à fl. 5—	28—	29-25
	Rudolf, à fl. 10—	74—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	239—	—
	Salzburg, à fl. 20—	79—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	310—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	446—	—
	Triest, à fl. 50—	250—	—
	"Jó sziv", à K. 4—	—	10-75
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-37	11-39
	" " c. reg.	11-32	11-31
	Napoleond'or (20 freci sau 8 fl. v. a.)	19-08	19-10
	20 Marce germ. aur	23-48	23-48
	5 ruble ruseci	—	2-53
	Bilete germ. 100 M.	117-20	117-25
	" franc. 100 Fr.	95-45	95-60
	Ruble, bilete, 100	253-75	—
	Lei românesci, 100	—	94-95

Prețul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 8 Aprilie 1903.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde	7-50—	7-85
" " Tisa	" " " "	7-70—	8-15
" " Pesta	" " " "	7-55—	8-05
" " Alba-reg.	" " " "	7-55—	8—
" " Bacica	" " " "	7-55—	8-15
Secară	" " " "	6-65—	6-85
Orz	" " " "	5-70—	6-10
Ovės	" " " "	6-15—	6-40
Porumb	" " " "	6-25—	6-40
Rapiță	" " " "	10-30—	10-80
Untură de porc B-Pesta	" " " "	—	78-50
Slănină (clisă)	" " " "	65-50—	67-50

Bursa de București.

Cursul din 8 Aprilie 1903.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	98 1/2
" " internă 5%	" "	—
" " 274 mil. 4%	" "	88
" " 1898 4%	" "	87 3/4
Fonciare rurale 5%	" "	99 1/4
" " 4%	" "	87 7/8
Scris. fonc. urb. București 5%	" "	88
" " Iași	" "	81 1/2

ANUNT.

„Cassa de păstrare în Mercurea“
societate pe acții, acordă împrumuturi
hipotecare dela suma de K 5000 în sus
cu 7% interese, fără a reflecta la pro-
vișiune, la spese de manipulare și de scris.

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

[9—12]

Direcțiunea.

Irina Dietrich

(Sibiu, str. Pintenului 7).

absolventă a școlii comerciale din Laibach,
dă instrucțiune în stenografia germană și în
scrierea cu mașina de scris.

Tot aici se pot lua informațiuni asupra

Mașinelor * *

* * de scris,

sistem american, de prima calitate.

Aceste mașini se pot întrebuința la scrierea
în limba română, maghiară, germană și fran-
cesă, dau până la 12 copii simultane, au tipuri
legibile și multe alte avantagii.

→ Prețul K 360.— ←

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor. București.

Călimănesci.

Băile Călimănesci sunt situate pe marginea Oltului, la extremitatea n-vestică a satului Călimănesci, din plaiul Cozia. jud. Vilcea.

Stabilimentul dela Călimănesci, conținând hotelul, clădirea băilor, instalația mecanică și casa administrației și a poștei, este așezat sub stincile de conglomerat ale dealului Pișolea, acoperit cu o frumoasă pădure de fag, cu un început de plantație de pin.

Hotelul posedă 153 camere mobilate, un salon spațios special în care se dă în fie-care Duminică câte un bal, o cafenea cu biliard cu diferite jocuri de distracție, o sală de lectură cu diferite jurnale din țară și străinătate, precum și o sală spațioasă pentru restaurant. Toate aceste săli și coridoare sunt luminate cu electricitate.

Clădirea băilor, în comunicație directă cu hotelul, are 40 cabine de băi, și o sală de așteptare. Fie-care cabină, posedă câte o baie făcută în beton și căptușită cu sticlă. Tot în această clădire se află o baie cu abur alături de o sală de dușe, având diferite dușe: ecosez, piston și cerc.

În fața stabilimentului este grădina englezească, loc de preumblare unde cântă muzica de trei ori pe zi.

Grădina este legată cu un parc plantat cu pini și brazi, străbătut de alee umbrite pe unde se sue atât în pădurea mare cât și la drumul ce duce prin pădure la sorgintea Căciulata. În fața stabilimentului se află frumoasa insulă Ostrovul, încunjurată de apa Oltului, acoperit de pădure seculară și străbătut de alee în toate direcțiile. Grădina, parcul și ostrovul sunt iluminate cu electricitate.

Apa minerală pentru băi, analizată de mai mulți chimiști, este mai bogată în constitutive de sulf de cât cele mai renumite ape ale stațiunilor din Europa ca: Aachen, Aix-les-bains, Barège, Baden, Pistyan, Töplitz, Mehadia, etc.

Afecțiunile tratate cu mult succes din aceste băi sunt: Reumatismul, Sifilisul, Scrofulosa, Artrita, Boalele de peie, etc.

Apa minerală de beut, este apa dela izvorul Nr. 6, o excelentă apă purgativă, vindecă cu succes: boalele de ficat, boalele aparatului digestiv în special și respirator, al sistemului nervos și anemia. — Această apă trimisă la expoziția din Bruxelles 1898, a câpătat medalia de aur, ca fiind una din cele mai bune ape purgative din Europa.

Căciulata.

Dintre apele minerale ce există în România este incontestabil cea mai bună apa sorgintei Căciulata.

Căciulata este situată la Nord de stațiunea Balneară Călimănesci la o distanță de 2¹/₂ klm. Un drum ce se construiesc prin pădure va face ca balnearii din Călimănesci să parcurgă această distanță printr'un loc umbrat și o poziție pitorească.

Apa de Căciulata dătoresce marea și incontestabila sa reputație minunatelor succese ce s'au obținut de 50 de ani încoace. Ea este fără rivală în tratamentul și vindecarea bolnavilor cari suferă de *piatră, colici nefretici, gută, boalele căilor urinare, de gravelă ficat, colici hepatice* ș. a.

Analisa apei de Căciulata făcută în străinătate și de distinși chimiști români, arată că în 10,000 părți apă se găsesc substanțele specificate mai jos în proporțiile următoare:

Carbonate.	Cloruri.
de fer 0,0013	de potasiu 0,3316
de magneziu 0,2995	de sodiu 0,2995
de calce 1,9864	de litiu 0,0090
de sodiu 0,0377	de magneziu 0,1074
	de calciu 0,3983
Sulfati.	Azotați.
de barit 0,0063	de potasă 0,0154
de calce 0,9954	

fosfați de calce 0,0089, silicie 0,0116, anhidrite carbonice combinate 1,0434, anhidrite carbonice libere 2,2450, hidrogen sulf. liber 0,5860, temperatura la ori-ce epocă 12° cent., densitatea 1,00119.

Apa de Căciulata se întrebuintează la beut tot atât de bine și la domiciliu ca și la sorgintea. Cel mai mare număr de clienți cari fac cură de Căciulata cu apa cumpărată în sticle, pot să ateste eficacitatea acestei ape fără concurență în lumea întreagă, pentru vindecarea boalelor arătate mai sus, când această apă este bună chiar la domiciliu.

Avantagiul apei de Căciulata este că nu se alterează prin transport.

Cine vrea să aibă această apă, poate să facă comandă la administratorul băilor Călimănesci, trimițând recepisa casei de depuneri după prețurile arătate mai jos.

1000 sticle de câte un litru în lădi costă 450 lei, una ladă cu 100 sticle 50 lei, una ladă 50 sticle 26 lei, 25 sticle în ladă 14 lei. Costul se înțelege predat în gara Jiblea. Transportul pe linia ferată privesc pe cumpărător, cu un rabat de 50% după tarif.

Sticlele se primesc înapoi în preț de 15 bani bucata.